

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 420. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153315054272.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

TILFØJELSE TIL ENCHIRIDION.

I nærv. Udg. S. 37, L. 6 staar "at de Stykker af Enchiridion, som man ikke plejede at udgive særskilt, og som ikke fandtes som Tillæg i nogen af de tidligere danske Katekismer" rimeligvis "for første Gang" gengaves paa Dansk hos Palladius. Efter at dette var skrevet, har jeg til Brug for Udgivelsen af Pall.'s Fortale til Bedebogen 1544 fra Karen Brahes Bogsamling faaet til Benyttelse det eneste eksisterende Exemplar af Bedebogen 1531. Og som ovf. S. 306 omtalt, viser en Undersøgelse af dette Skrift, at allerede Forf. til Bedebogen har oversat Luthers Hustavle med Tilføjelse af adskillige Bibelsprog og enkelte Formaninger (saaledes et Stykke "Om Jomffruer"). En Sammenligning mellem denne Oversættelse i Bedebogen 1541 og Palladii Text i Enchiridion 1538, viser, at *Pall. har benyttet Bedebogen ordret*, men udeladt de ikke-lutherske Tilføjelser.

Som Exempel anfører jeg Stykket om Bisperne, Bedebogen BL V5v (jfr. Palladius' Text foran S. 94): "Een Biscop skall være vstraffelig oc allene een quinnes mand/ Waagen/ ædrw/ erlig/ sindig. Han skall gjerne læne hwss. Han skall være bequem till att lære andre. Han skall icke dricke seg drucken. Han skall icke slaa oc træte. Han skall icke være girig till whørlig winding. Men han skall være mild oc retferdig/ oc kunde wel forestaa sitt eghet hwss. Oc haffue lydige børn med all erlighed. Om nogen kan icke forstande sitt eghet hwss/ huorledis skall han tha forstande oc besørge Guds meenhed? Han skall icke være then som nylige haffuer taget wid troen/ Paa thet han skall icke hoffmode seg/ oc falle y dieffuelens dom. Men han skall haffue eet got witnesbyrd aff them som ere..... han skall icke falle i dieffuelens snare. Till Titum y thett første capittel haffuer han oc screffuet ther om. Desligeste skulle kirckens tiænere være erlige/ icke twetungige/ icke dranckere/ icke girige/ Men skulle haffue troens lønlighed y een reen samwittighed. Oc man skall tilforn prøffue thennom/ oc lade thennom saa tiæne/ om the ere vstraffelige etc. 1. Timoth, 3."